

STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA W POWIECIE CHRZANOWSKIM na koniec marca 2016 roku

1. POZIOM BEZROBOCIA I STOPA BEZROBOCIA

Na koniec marca 2016 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie figurowało **5310 osób bezrobotnych**. Liczba bezrobotnych **spadła** w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego – o 793 osoby, tj. o 13%. Kobiety stanowiły 53% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej – 51,5%).

Tabela 1. Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia

(stan w końcu okresu sprawozdawczego)

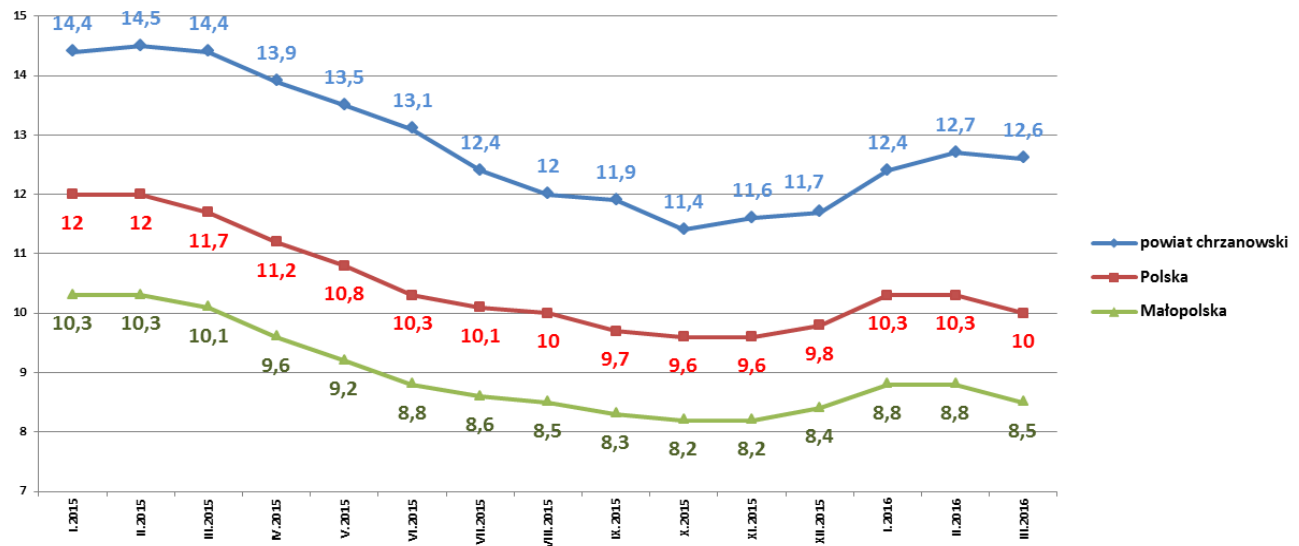
Wyszczególnienie	Marzec 2015	Marzec 2016
Bezrobotni zarejestrowani:	6103	5310
- mężczyźni	2959	2498
- kobiety	3144	2812
Z liczby bezrobotnych:		
- dotychczas niepracujący	785	582
- zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	411	292
- posiadający prawo do zasiłku	782	677
Stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim	14,4%	12,6%

Na koniec marca 2016 roku w ewidencji odnotowano **582 osoby dotychczas niepracujące, 292 osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz 677 osób posiadających prawo do zasiłku** dla bezrobotnych. Powyższe kategorie uległy zmniejszeniu w porównaniu do analogicznego okresu sprawozdawczego roku 2015.

Na koniec marca 2016 roku **wskaźnik stopy bezrobocia** liczony dla powiatu chrzanowskiego osiągnął poziom **12,6%** co w porównaniu do marca 2015 roku oznacza spadek o 1,8 punktu procentowego. Stopa bezrobocia dla województwa małopolskiego wyniosła natomiast 8,5% a dla kraju 10%.

Zmiany stopy bezrobocia od roku 2015 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Zmiany stopy bezrobocia w latach 2015 – 2016

2. PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA

Stan płynności poziomu bezrobocia zależy od dwóch czynników: **napływu** czyli osób rejestrujących się jako bezrobotne w danym okresie (tzn. osoby nowo zarejestrowane) oraz **odpływu** czyli liczby osób tracących status bezrobotnego w tym samym czasie (tzn. osoby wyrejestrowane). Jeżeli w pewnym okresie czasu napływ osób do bezrobocia przewyższa odpływ to wówczas mamy do czynienia z przyrostem bezrobocia, gdy sytuacja jest odwrotna - ze zmniejszaniem się bezrobocia.

Od początku 2016 roku do rejestru Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie **napłynęło** łącznie **2141 osób**, które uzyskały status osoby bezrobotnej. Udział kobiet w tej grupie ukształtował się na poziomie 50,2 % (1074 kobiety). Do dnia rejestracji 243 osoby rejestrujące się, nigdy nie pracowały zawodowo tj. 11,4 % ogółu napływu.

Niepokojącym zjawiskiem był bardzo wysoki udział bezrobotnych powracających do rejestrów po raz kolejny. Na dzień 31.03.2016 roku liczba osób w tej kategorii wyniosła **1856**, tj. **86,7%** ogółu nowo zarejestrowanych. Sytuacja ta świadczy o nietrwałości podejmowanego zatrudnienia. Natomiast osoby rejestrujące się po raz pierwszy w liczbie **285** stanowiły niespełna 13,3%. Wskaźnik ten utrzymuje się od wielu lat na zbliżonym poziomie.

W porównaniu z analogicznym okresem 2015 roku, gdzie w Urzędzie zarejestrowało się 2192 osoby, liczba rejestrujących się bezrobotnych zmalała w badanym roku o 51 osób, tj. spadek o 2,3%.

Tabela 2. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani*(stan w ciągu okresu)*

Wyszczególnienie	I - III.2015	I - III.2016
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	2192	2141
z liczby ogółem:		
- zarejestrowani po raz pierwszy	314	285
- zarejestrowani po raz kolejny	1878	1856
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	1789	1682
w tym m. in.:		
- podjęcia pracy subsydiowanej	48	70
- podjęcia pracy niesubsydiowanej	969	679

Od początku 2016 roku z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie wyłączono ogółem **1682 osób bezrobotnych**, w tym 470 kobiet.

Głównym powodem wyłączeń bezrobotnych z rejestru bezrobotnych było **podjęcie pracy**, które w omawianym okresie stanowiło **44,5%** wszystkich wyłączeń (**749 osób**). W porównaniu z rokiem wcześniejszym liczba osób wyłączonych z tego powodu obniżyła się o 268 osób.

Kategoria ta obejmuje wszystkie formy podejmowania przez bezrobotnych zatrudnienia tzn. **prace subsydiowane** (m.in. prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie własnej działalności gospodarczej) oraz **prace niesubsydiowane**. Jak wynika z powyższego zestawienia podjęcia pracy niesubsydiowanej stanowiły 90,6% wszystkich podjęć pracy.

Ponadto od początku 2016 roku z ewidencji wyłączono 70 osób, które podjęły pracę subsydiowaną, z tego:

- 14 osób podjęło prace interwencyjne,
- 5 osób podjęło roboty publiczne,
- 5 osób otrzymało środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- 19 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego,
- 2 osoby podjęły pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie,
- 1 osoba podjęła pracę w ramach bonu zatrudnieniowego,
- 4 osoby podjęły pracę w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia,
- 20 osób podjęło pracę w ramach refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne dla bezrobotnych do 30 roku życia.

Drugą z najczęstszych przyczyn wyłączeń z rejestru było **niepotwierdzenie gotowości do pracy**. Od początku 2016 roku **220 osób** zostało wyłączonych z ewidencji z tego powodu, co stanowiło **13,1%** odpływu.

Przyczyną pozbawienia statusu bezrobotnego była także **dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego** (107 osób, tj. 6,4%) oraz **odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy** (10 osób, tj. 0,6%).

Utrata statusu bezrobotnego może mieć związek także z **dezaktywacją zawodową**.

Od początku 2016 roku przyczynami tego typu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych były:

- osiągnięcie wieku emerytalnego – 10 osób,
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych – 6 osób,
- nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 19 osób

Odpływ z ewidencji osób bezrobotnych w od początku 2016 roku związany był także z:

- rozpoczęciem stażu – 129 osób, w tym 10 osób w ramach bonu stażowego,
- rozpoczęciem szkolenia – 48 osób, w tym 11 osób w ramach bonu szkoleniowego,

3. STRUKTURA BEZROBOCIA

3.1. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

W końcu marca 2016 roku w powiecie chrzanowskim **status osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy** posiadały **4426 osób bezrobotnych**, co oznacza, że 83 na 100 bezrobotnych spełniało kryteria by być zaliczonym do tej kategorii. Trzeba zaznaczyć, że jedna osoba może spełniać kryteria by jednocześnie być zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji.

Bezrobotni, będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy to grupa osób wymagająca specyficznego wsparcia oraz kompleksowego i zindywidualizowanego podejścia. Osoby te, ze względu na określone uwarunkowania mają duże problemy ze znalezieniem pracy, a tym samym z wyjściem z bezrobocia.

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec marca 2016 roku:

Kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Stan ogółem na koniec marca 2016 roku	Udział w liczbie bezrobotnych ogółem
Do 30 roku życia	1548	29,1%
- w tym do 25 roku życia	727	13,7%
Długotrwale bezrobotni	2784	52,4%
Powyżej 50 roku życia	1412	26,6%
Korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	194	3,6%
Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	528	9,9%
Posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	2	0,04%
Niepełnosprawni	263	4,9%

Do analizy sytuacji bezrobocia wśród osób tej kategorii zostały wybrane te grupy, w których wskaźniki bezrobocia są najwyższe.

Najbardziej liczną zbiorowość tworzą **długotrwale bezrobotni** (2784 osoby), tj. 52,4% ogółu zarejestrowanych, **osoby bezrobotne do 30 roku życia** (1548 osób, tj. 29,1%) oraz osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia (1412 osób, tj. 26,6%).

Grupę **długotrwale bezrobotnych** tworzą osoby, które pomimo tego, że są zdolne do pracy i deklarują chęć jej podjęcia, nie znajdują faktycznego zatrudnienia z różnorodnych powodów oraz które często ze względu na niskie wykształcenie i długi czas pozostawania bez pracy mają znaczne problemy z ponownym wejściem na rynek pracy. Bezrobotni długotrwale od lat stanowią najwyższy odsetek wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wg danych na koniec marca 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie figurowało 2784 (52,4%) bezrobotnych. W stosunku do roku poprzedniego ich liczba zmniejszyła się o 509 osób (o 15,5%), a odsetek w ogóle bezrobotnych obniżył się o 1,6 punktu procentowego.

Kobiety w grupie długotrwale bezrobotnych stanowiły 54,8% ogółu (1526 osób). Natomiast spośród wszystkich bezrobotnych w tej kategorii osoby z prawem do zasiłku stanowiły zaledwie 0,2% (4 osoby).

Bezrobotni do 30 roku życia potocznie określane są mianem osób młodych na rynku pracy. Sytuacja w tej grupie jest bardzo trudna, ponieważ pomimo młodego ich wieku, a także często wysokiego poziomu wykształcenia jakie nabyli drogą edukacji, nie ma dla nich pracy. Częstym powodem, który wyklucza ich z rynku zatrudnienia jest kryterium doświadczenia zawodowego, którego nie zdążyli nabyć po zakończonej edukacji. Dlatego też, duża część środków finansowych wydatkowanych przez urzędy pracy na różnego rodzaju aktywne formy pomocy bezrobotnym, skierowana jest właśnie do osób młodych.

Z danych prezentowanych w statystyce chrzanowskiego urzędu pracy wynika, iż na koniec marca 2016 roku było 1548 bezrobotnych do 30 roku życia (29,1%), a więc o 312 osób mniej niż przed rokiem. Zmniejszył się również ich odsetek w ogóle bezrobotnych o 1,4 punktu procentowego. Udział kobiet w tej grupie bezrobotnych wyniósł 58,5%. Osoby, którym przysługiwało prawo do pobierania zasiłku stanowiły w grupie bezrobotnych do 30 roku życia 9,8% (153 osoby).

Osoby powyżej 50 roku życia to specyficzna grupa bezrobotnych na rynku pracy, która ze względu na swój wiek i kompetencje niejednokrotnie jest grupą defaworyzowaną na rynku pracy. Brak zatrudnienia wśród bezrobotnych w tej kategorii to już powszechne zjawisko.

Z danych zebranych przez Powiatowy Urząd Pracy w Chrzanowie wynika, że w końcu marca 2016 roku zarejestrowanych było 1412 osób w tej kategorii wiekowej (26,6%). W porównaniu do roku poprzedniego ich liczba spadła o 151 osób (tj. o 9,7%). Wzrósł jednak udział procentowy tej grupy w ogólnym bezrobociu w stosunku do marca 2015 roku o 1 punkt procentowy. W strukturze bezrobotnych powyżej 50 roku życia kobiety stanowią niższy odsetek niż mężczyźni – wg stanu na koniec marca 2016 roku tworzyły one 42% ogółu bezrobotnych. Bezrobotni z prawem do zasiłku, wśród bezrobotnych 50+ stanowiły z kolei 17,4 % (246 osób).

3.2. BEZROBOTNE KOBIETY

Bezrobocie kobiet to jeden z wielu kluczowych problemów lokalnego rynku pracy. Wśród jego przyczyn można wymienić m.in. brak odpowiednich kwalifikacji oraz przerwę w zatrudnieniu spowodowaną wychowaniem dzieci, co niesie za sobą wydłużającą się bezczynność zawodową i w znacznym stopniu zmniejsza szanse kobiet na ponowną aktywizację zawodową.

Na koniec marca 2016 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie zarejestrowanych było **2812 kobiet**. Odsetek bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 53%. Oznacza to, że w stosunku do marca 2015 roku populacja kobiet zmniejszyła się o 10,6% (mniej o 332 osoby).

Przewaga kobiet w strukturze bezrobotnych powiatu chrzanowskiego utrzymuje się na zbliżonym poziomie na przestrzeni ostatnich lat. Wyjątek stanowił 2011 rok, w którym udział liczebności kobiet w strukturze bezrobotnych wyraźnie wzrósł i osiągnął poziom 56,5%.

Od początku 2016 roku do rejestracji w Urzędzie Pracy zgłosiły się **1074 bezrobotne kobiety**, co stanowiło 50,2% ogółu napływu z tego okresu.

Od początku 2016 roku z ewidencji wyłączonych zostało **836 bezrobotnych kobiet** tj. 49,7% wszystkich wyrejestrowań. Najczęstszą przyczyną wyłączeń z ewidencji bezrobotnych kobiet było podjęcie pracy. W badanym okresie pracę podjęły 363 kobiety, tj. 48,5% ogółu bezrobotnych wyłączonych z powodu podjęcia pracy.

Przy wysokim poziomie bezrobocia wśród kobiet (53%) można wnioskować, iż to one częściej niż mężczyźni pozostają bierne zawodowo. Znajduje to odzwierciedlenie w nierównowadze jaka jest notowana wśród osób długotrwale bezrobotnych, gdzie wskaźnik przekłada się na niekorzyść kobiet. Wśród 2812 kobiet pozostających w ewidencji Urzędu, aż 1526 osób to kobiety długotrwale bezrobotne (54,3% ogółu zarejestrowanych kobiet).

3.3. BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

Na koniec marca 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chrzanowie **uprawnionych do pobierania zasiłku** było **677 osób**, co stanowiło zaledwie 12,7% ogółu zarejestrowanych. Oznacza to, że tylko co trzynasta zarejestrowana osoba bezrobotna korzystała z zasiłku. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego sytuacja osób bezrobotnych pobierających zasiłek jest na zbliżonym poziomie, ponieważ wówczas udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogólnej ich liczbie wynosił 12,8%.

Analizując strukturę osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w odniesieniu do wyodrębnionych grup bezrobotnych można powiedzieć, iż najwięcej korzystających z zasiłku to osoby:

- zamieszkałe na wsi – 271 bezrobotnych (40% ogółu z prawem do zasiłku),
- powyżej 50 roku życia – 246 bezrobotnych (36,4% ogółu z prawem do zasiłku).
- osoby do 30 roku życia – 153 bezrobotnych (22,6% ogółu z prawem do zasiłku).

Do najbardziej charakterystycznych cech bezrobocia należy m.in. stały, **wysoko utrzymujący się procent osób bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku**. Osoby bez prawa do zasiłku na dzień 31.03.2016 roku stanowiły 87,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (4633 osoby).

3.4. BEZROBOTNI ZAMIESZKAŁI NA WSI

Mieszkańcy wsi są grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, oprócz bezrobocia rejestrowanego (odnotowanego w ewidencji bezrobotnych) występuje na tych terenach również bezrobocie ukryte, które jest przede wszystkim wynikiem, iż część ludności wiejskiej nie jest uprawniona do rejestrowania się w urzędach pracy, ponieważ posiada gospodarstwa rolne o powierzchni większej niż przewidują przepisy prawne.

Na koniec marca 2016 roku w ewidencji figurowało **1838 osób bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich**, stanowiły one 34,6% ogółu zarejestrowanych. Udział kobiet w tej populacji wynosił 52,2% wszystkich zarejestrowanych mieszkańców wsi (960 kobiet). Warto podkreślić, iż w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego liczba bezrobotnych mieszkańców wsi zmniejszyła się aż o 275 osób, tj. 13%.

Od początku 2016 roku **napływ bezrobotnych mieszkańców wsi** wyniósł **753 osoby** i stanowił **35,2%** całego napływu do ewidencji bezrobotnych. Zdecydowana większość rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chrzanowie mieszkańców wsi – 85,5% (644 osoby) zarejestrowało się po raz kolejny. Liczba osób rejestrujących się po raz pierwszy wynosiła 14,5% (109 osób).

W badanym okresie z ewidencji bezrobotnych **wyłączonych** zostało **577 osób** zamieszkałych na wsi. Najczęstszą przyczyną odpływu z bezrobocia było **podjęcie pracy** - pracę podjęło **281** bezrobotnych mieszkańców wsi.

Prawo do zasiłku wg stanu na dzień 31.03.2016 r. posiadało **271 bezrobotnych zamieszkałych na wsi** (14,7% osób zarejestrowanych z terenów wiejskich).

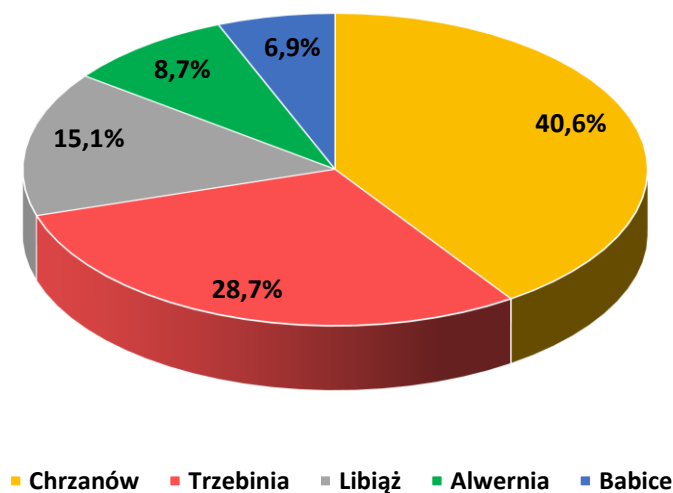
3.5. BEZROBOTNI WEDŁUG GMIN

W skład powiatu chrzanowskiego wchodzi pięć gmin: Alwernia, Babice, Chrzanów, Libiąż i Trzebinia. Na koniec marca 2015 roku i 2016 roku liczba bezrobotnych w w/w gminach przedstawiała się następująco:

Gminy	<i>Liczba bezrobotnych</i>	
	Marzec 2015	Marzec 2016
Chrzanów	2453	2158
Trzebinia	1822	1520
Libiąż	904	802
Alwernia	526	461
Babice	398	369

Analizując zmiany w liczbie bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu chrzanowskiego stwierdzić należy, że na koniec marca 2016 roku odnotowano spadek liczby bezrobotnych we wszystkich gminach w relacji do analogicznego okresu roku 2015. Największy spadek liczby bezrobotnych miał miejsce w gminie Trzebinia, natomiast najmniejszy w gminie Babice.

Struktura bezrobotnych zamieszkałych na terenie powiatu chrzanowskiego stan na dzień 31 stycznia 2016 roku

Według stanu na koniec marca 2016 roku najliczniejsza liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chrzanowie zamieszkiwała na terenie **miasta i gminy Chrzanów – 2158 osób** (40,6% ogółu bezrobotnych) oraz **miasta i gminy Trzebinia – 1520 osób** (28,7%). Najmniejszą zaś grupę tworzyli bezrobotni z **gminy Babice – 369 osób** (6,9%).

4. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Od początku roku 2016 chrzanowski urząd pracy miał do dyspozycji **1134 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej**, w tym:

- 633 oferty zatrudnienia niesubsydiowanego,
- 40 ofert prac interwencyjnych,
- 6 ofert robót publicznych,
- 19 oferty zatrudnienia w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy,
- 4 oferty zatrudnienia w ramach bonu zatrudnieniowego,
- 9 ofert zatrudnienia w ramach dofinansowania do wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia,
- 1 oferta zatrudnienia w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne,
- 55 ofert zatrudnienia w ramach refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne dla bezrobotnych do 30 roku życia,
- 258 ofert stażu,
- 103 oferty prac społecznie użytecznych.

W ramach programu specjalnego PERFEKCYJNE.PL w bieżącym miesiącu sprawozdawczym pośrednicy pracy pozyskali 4 staże: NZOZ Centrum Promocji i Ochrony Zdrowia w Zagórzu, Astir Sp. z o.o. w Chrzanowie, F.H.U Jarosław Kania w Libiążu oraz Stowarzyszenie Domu Mężczyzn Wymagających Opieki w Chrzanowie. Ogółem w ramach ww programu specjalnego pozyskano 24 oferty, w tym 10 staży, 2 roboty publiczne i 12 ofert z premią zatrudnieniową.

Zauważa się znaczne zapotrzebowanie na stanowiska: pracownik ochrony, operator maszyn i urządzeń, kierowca samochodu ciężarowego. Pojawiają się pojedyncze oferty dla osób wykwalifikowanych: inżynier budownictwa, architekt, psycholog. Na zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym oferty pracy oraz miejsca pracy pozostałe w dyspozycji Urzędu z poprzednich okresów sprawozdawczych skierowanych zostało na rozmowy kwalifikacyjne do pracodawców przez pośredników PUP Chrzanów 782 kandydatów.